

Memòria 2023

Fundació Privada FICAT

Autor: Adrián Velasco

MISSIÓ

La Fundació FICAT promou els drets humans, l'equitat i la justícia ecosocial a través de l'acollida sociocomunitària, l'acompanyament jurídic i el desenvolupament humà.

PERSONES BENEFICIÀRIES

L'actuació de Ficat se centra en persones i col·lectius en risc d'exclusió social, amb especial atenció a les persones sol·licitants i beneficiàries de protecció internacional, població migrada i joves sense referents familiars.

OBJECTIUS

- Assegurar l'exercici dels drets reconeguts i l'accés a la justícia de totes les persones.
- Afavorir l'acollida, la inclusió sociocomunitària i la cohesió social, fomentant la generació de sinergies transformadores i creant solidaritats.
- Mantenir la dualitat d'acció i reflexió local i internacional per generar un laboratori d'idees amb el propòsit de detectar els problemes i dèficits socials i desenvolupar propostes de canvi social i cultural.
- Contribuir al canvi cultural cap a una transició ecosocial justa i sostenible tenint en compte la interdependència entre el benestar de la humanitat i la salut mediambiental.

- Promoure el principi d'igualtat i de no discriminació, l'eradicació del racisme estructural i la xenofòbia així com de qualsevol altra expressió que atempti contra la igualtat i la dignitat de les persones.
- Vetllar perquè a totes les nostres activitats s'integri la perspectiva de gènere.

VALORS

Igualtat, equitat, compromís, suport mutu, rigor professional, austeritat de mitjans, solidaritat, transversalitat, transparència, interculturalitat, interseccionalitat, sostenibilitat, justícia eco-social, igualtat de gènere, participació per al bé comú i la no-discriminació.

PERSPECTIVA

S'aplica la perspectiva multidisciplinària, crítica, transformadora, transcultural, decolonial i democràtica, enfocada a orientar l'acció professional amb una metodologia holística i integral que tingui en compte la intersecció dels eixos d'opressió que travessen cada ésser humà.

ORGANIGRAMA

PATRONAT

PRESIDENT

Josep Maria Garcia Picola

TRESORER

Joaquim Barba Miralpeix

VICEPRESIDENT

Jordi Palou Loverdos

VOCAL

Mercedes Mas de Xaxàs Faus

SECRETARI

Oscar Juncá Lasauca

VOCAL

Maria Pilar Mariné Jové

EQUIP TÈCNIC

Direcció

Pamela Bellagamba

Coordinadora àmbit jurídic

Sara Beltrán Santiago

Coordinadora àmbit de formació

Noemí Morell Alsina

Coordinadora àmbit d'incidència i sensibilització

Laia Costa Gay

Administrativa

Nataliia Shostak

Equip d'acollida

Lorena Argente Molla, Borja

Bosch Masferrer i

German López Gutiérrez

Equip jurídic

Mercedes Par Soler,

Celia Velasco Calvo

Col·laboradores externes

Alicia Sánchez Massip,

Silvia Sala Llach

Equip de primera acollida

Paola Melina Endara, Domingo Casto

Owono Oyana

Responsable de comunicació

Berta Camprubí Pàmies

Equip de formació col·laboradores externes

Lara Camarero Sanchez, Beatriz

Carando Vicente, Merce Castellet

Lluís, Merce Castells Vicente, Tània

Farré Redondo, Maria José Roca

Benjumea, Maria Pilar Roca Idjabe,

Francisca Sabin Molina i Nuria Sancho

Álvarez

Tècnic en eficiència energètica

Marco Massetti

Formadora de Memòria Oral

Laura Rebeca Benadiba Yabo

Manteniment i serveis

Fairouz Bida, Andrés Antonio

Gutiérrez

VOLUNTARIAT

Comptem amb 19 voluntàries, 11 dones i 8 homes.

CONTEXT GLOBAL

Els conflictes en curs a la Franja de Gaza, a Ucraïna, al Sudan, a Birmània i a la República Democràtica del Congo entre d'altres, continuaran produint desplaçaments interns i persones refugiades l'any vinent. L'emergència climàtica i la sequera són altres factors que afavoriran la migració i impulsaran les persones a haver d'abandonar casa seva.

L'any 2023, segons l'entitat Caminando Fronteras, un total de 6.618 persones van morir intentant arribar a l'Estat espanyol, la xifra més alta de la que es té registre. A la ruta del Mediterrani central, 974 migrants van morir mentre que 1.372 van ser declarats desapareguts, un total de 2.346 víctimes. Les dades de l'Organització Internacional per a les Migracions (OIM) a Líbia mostren un augment notable de morts i persones desaparegudes en comparació amb anys anteriors. L'any 2022 van ser 529 i 848 respectivament, un total de 1.377, mentre que l'any 2021 en van ser 662 i 891, 1.553 en total.

L'OIM també subratlla que 17.025 migrants van ser interceptats el 2023 per l'anomenada guàrdia costanera de Líbia i portats de tornada a la costa líbia, regió del nord d'Àfrica on s'han documentat violacions sistemàtiques i profundes dels drets humans. Segons Emergency, 28.000 persones han mort al mar des del 2014.

A l'actual context europeu, marcat pel nou Pacte Europeu de Migració i Asil que posa en greu risc el dret d'asil, permetent la detenció de persones en condicions inhumanes i reforçant les polítiques d'externalització de fronteres i els retorns a països tercers no segurs, es sumen les dificultats en l'àmbit local que obstaculitzen la possibilitat de sol·licitar asil, i una legislació en matèria d'immigració restrictiva i excloent que impedeix rebre una acollida digna.

La conseqüència immediata de les actuals polítiques basades en la dissuasió és l'augment del nombre de morts a les fronteres. Però també l'augment de les violacions dels drets humans als camps de refugiats a la frontera, als països de trànsit, als països d'origen i als països d'acollida. Són fenòmens que s'esdevenen des de fa anys, però el 2024 serà un any de campanyes electorals, per la qual cosa aquests aspectes es veuran encara més accentuats i es convertiran en un instrument de pressió política i en un tema de campanya electoral.

En aquest context, un any més continuem aportant el nostre granet de sorra per defensar els drets de les persones afectades per polítiques migratòries lesives.

VISIÓ

La igualtat efectiva de drets, deures i oportunitats i la inclusió social de persones i col·lectius en situació de vulnerabilitat social i econòmica per una societat intercultural i participativa.

ÀMBITS D'INTERVENCIÓ

ÀMBIT D'ACOLLIDA I INCLUSIÓ SOCIO-COMUNITÀRIA

ÀMBIT JURÍDIC

ÀMBIT DE FORMACIÓ

ÀMBIT D'INCIDÈNCIA I SENSIBILITZACIÓ

IMPACTE EN XIFRES

"MÉS QUE XIFRES, PERSONES"

	Dones	NB*	Homes	Menors	Total
Acollida Sociocomunitària					
Projecte Decàpolis	6		17	7	30
Projecte Tarik			7		7
Jurídic					
Servei sociojurídic	403	5	436		844
Penitenciari			154		154
Formació					
Mòduls Primera Acollida	192	2	159		353
Formació en Estrangeria	157		22		79
Projectes Ecosocials					
EMigra: Energia Migrant pel Clima	32		39		71
Nº de visualitzacions a xarxes					
Incidència i Sensibilització					
Dret a l'empadronament #PadroXTotes	13.070				
Eleccions juliol 2023 #QueNoTenganyin	836				
Nº d'assistents					
Esdeveniments					
Debat "Justícia climàtica i migracions"	23	+134	en viu	via instagram	
Dinamització de la XESAJE	38	representants	serveis jurídics	de les entitats	
Total persones ateses					1.528
Total persones sensibilitzades					14.101

NB*: Persones no binàries

ÀMBIT D'ACOLLIDA I INCLUSIÓ SOCIO-COMUNITÀRIA

Ficat gestiona cinc recursos residencials amb acompanyament integral en el marc del Programa Municipal de Refugi Nausica i un recurs per a joves extutelats que forma part de l'Àrea de Suport al Jove de la Generalitat de Catalunya.

El servei aposta pel canvi social sostenible mitjançant la recerca-acció participativa dels actors implicats i de la ciutadania en general. Fomenta la generació de sinergies, xarxes relacionals i socials transformadores orientades a la millora de competències i coneixements de l'entorn, a la recuperació de confiança, desenvolupant la iniciativa, creant solidaritats, generant lideratges endògens que fan possible la inclusió socio-comunitària a curt termini però amb perspectiva de continuïtat a mitjà i llarg termini una vegada acabada l'estada en el recurs.

Es manté l'acompanyament extern una vegada finalitzada l'estada enfocat a donar estabilitat als itineraris.

24 places en 6 pisos d'acollida amb acompanyament a la inclusió sociolaboral i fomentant autonomia i l'emancipació.

36 persones acollides: 6 dones 23 homes i 7 menors.

ÀMBIT D'ACOMPANYAMENT SOCIOJURÍDIC

L'àmbit d'acompanyament sociojurídic presta un servei especialitzat en estrangeria i protecció internacional per compte propi o en conveni amb altres entitats i administracions com la Direcció General de Migracions, Refugi i Antiracisme de la Generalitat de Catalunya, el Consell Comarcal del Baix Llobregat, els Serveis Socials de Sant Joan de Déu, Fundació Guné, Fundació Solidaritat UB entre d'altres.

- Atén de manera integral les consultes socio-jurídiques, treballant en xarxa amb els serveis i recursos del territori.
- Tramita telemàticament autoritzacions de residència i/o treball davant l'administració corresponent.
- Ofereix atenció personalitzada enfocada a afavorir l'apoderament.
- Té com a meta avançar cap a la plena ciutadania de totes les persones residents, independentment de la seva situació administrativa.
- Pretén enfortir els coneixements i les garanties amb els quals les persones ateses poden exercir els seus drets.
- Es duen a terme xerrades grupals mensuals.

844 persones ateses: 403 dones, 4 no binàries, 436 homes

370 tramitacions, 308 resolucions favorables.

CENTRE PENITENCIARI DE JOVES DE LA ROCA DEL VALLÈS

FICAT continua sent un referent en l'atenció als joves estrangers sense xarxa social i familiar al centre penitenciari de Joves Quatre Camins. Pretén garantir l'exercici efectiu dels drets dels joves privats de llibertat. Té com a meta la participació dels joves en la promoció dels drets com a ciutadans. Complementa els serveis jurídics existents. Acompanya als joves en la transició a la sortida del centre penitenciari una vegada adquirida la llibertat condicional o definitiva.

154 joves atesos

ÀMBIT DE FORMACIÓ

Ficat ofereix formacions a diferents sectors professionals que intervenen en els processos d'acollida social de les persones, així com a ciutadans i ciutadanes, sobre les eines jurídiques, drets, deures i recursos existents. A partir de l'any 2011 ha portat a terme diferents cursos per a l'obtenció dels certificats de primera acollida adreçats a persones migrants de Catalunya.

Mòduls de primera acollida:

- Donen resposta a la necessitat de formació i informació de les persones migrants i refugiades amb l'objectiu de promoure l'autonomia personal i acompanyar la seva inclusió sociocomunitària.
- Les actuacions van encaminades a assolir un model de convivència basat en la igualtat, la interacció, el reconeixement de la diversitat i valors compartits.
- Busquen l'empoderament de la ciutadania per a l'exercici dels seus drets i deures i per a l'actuació proactiva en contra de la discriminació per així garantir la igualtat d'oportunitats.

Oferim els següents mòduls de primera acollida a diferents centres i municipis de Catalunya:

- Mòdul A: català nivell A1
- Mòdul B: Coneixements laborals
- Mòdul C: coneixements de la societat catalana i del seu marc jurídic

353 persones ateses: 192 dones, 2 no binàries, 159 homes

Formacions per a professionals de l'acollida i alumnat en matèria de dret d'estrangeria i protecció internacional:

- Amb la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona
- Amb l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

ÀMBIT D'INCIDÈNCIA I SENSIBILITZACIÓ

Ficat persegueix l'enfortiment dels drets socials i democràtics de la nostra societat i apoderar a les persones afectades per polítiques discriminatòries i lesives participant en accions de defensa dels drets humans vulnerats amb la implicació activa de persones migrades i refugiades.

XESAJE

S'ha donat continuïtat a la dinamització de la Xarxa d'Entitats Socials d'Assessorament Jurídic en Estrangeria (XESAJE) implementant conjuntament estratègies d'incidència en col·laboració amb els serveis d'assessorament jurídic de Ficat.

Projecte Rassif

S'ha iniciat una col·laboració amb el Casal dels Infants en el marc del seu projecte Rassif en l'àmbit de la vulneració dels drets dels joves i menors. Ficat s'encarrega de la recollida d'indicadors de vulneració dels drets del col·lectiu i de la redacció d'un informe semestral per la Sindicatura de Greuges.

Xerrades UAB

Quinze xerrades a la Universitat Autònoma de Barcelona amb la participació activa de persones migrades i refugiades.

Campanyes

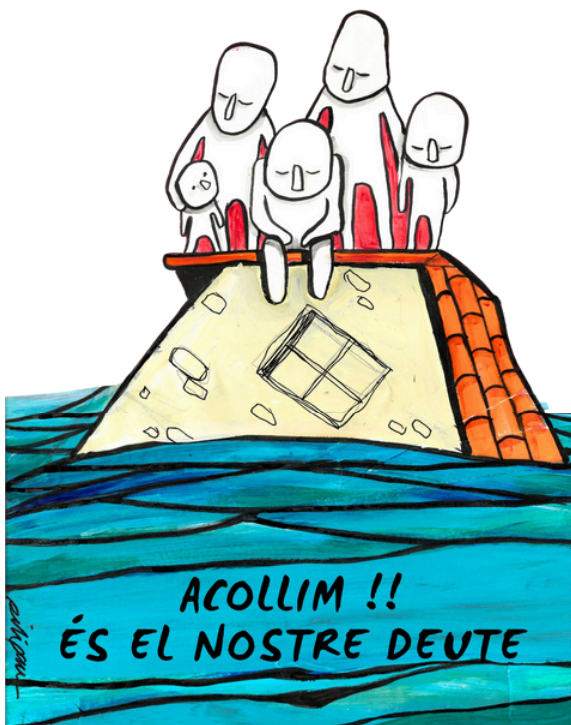
#PadróXTotes: S'ha donat continuïtat a les accions d'incidència relacionades amb el dret a l'empadronament participant en xerrades, i grups de treball del sector així com participant en accions de comunicació. A més, hem publicat conjuntament amb la Coordinadora Obrim Fronteres l'"Estudi-Mapeig Sobre l'accés a l'empadronament a l'Àrea Metropolitana de Barcelona" amb una proposta de protocol d'empadronament. A xarxes socials hem aconseguit continuar posicionant el #PadróXTotes amb un impacte fort.

#QueNoTenganyin: En fase preelectoral d'eleccions a l'estat espanyol hem sigut una de les entitats, juntament amb ECAS, CONFAVC i LaFede entre d'altres, que han impulsat la campanya audiovisual #QueNoT'enganyin per desmuntar rumors xenòfobs i discursos d'odi que alimenten les campanyes electorals. Periodistes i influenciadors han participat en la realització del vídeo principal de la campanya.

Eep!: S'ha donat suport a la difusió de les activitats, Eep! de la Fundació Carta de la Pau: un espai per a expressar, escoltar i harmonitzar la convivència entre persones, organitzacions i / o institucions, en diversos moments i contextos de conflictes socials i emergències sociopolítiques.

Esdeveniments

En el marc del Dia Mundial de les Persones Refugiades hem celebrat la Taula Rodona "Racisme i Emergència Climàtica" amb la participació d'expertes i de persones migrades defensores dels drets ambientals al Casal de Barri Pou de la Figuera per debatre temàtiques treballades al projecte EMigra. Hem aprofitat per entregar el Premi de la III Edició del Concurs de Cartells Antiracistes que abordava el mateix tema.

14/06/2023

A les 19h

Taula rodona i
entrega de premis

Racisme i emergència climàtica

- **Beatriz Felipe**, experta en migracions climàtiques, membre de CICRA Justícia Ambiental

- **Top Manta Barcelona**

- **Yenidia Cuéllar**, defensora del medi ambient i lideresa feminista colombiana

Casal de Barri Pou de la Figuera
C/ de Sant Pere Més Baix, 70, Bcn

ecoserveis

CICRA
Justícia Ambiental

FICAT

Com cada any, la Fundació FICAT ha estat present a la Trobada BCN Ciutat Diversa del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona amb un estand informatiu sobre els nostres serveis d'acompanyament sociojurídic i les nostres activitats.

També hem participat de l'Associat en el marc de les festes de la Mercè de Barcelona amb l'exposició de la III Edició del Concurs de Cartells Antiracistes.

Hem fet una presentació del projecte europeu Cooperation for Youth Integration, amb la participació d'entitats de persones migrades, la fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona, el Consell Municipal d'Immigració de Barcelona, la Fundació Catalunya Voluntària i el Centre Studi Pio la Torre.

TREBALL EN XARXA

FICAT treballa en xarxa amb diverses institucions públiques i privades per generar sinergies amb l'objectiu de promoure la cooperació interprofessional, el diàleg públic-privat i la complementarietat dels recursos i serveis.

- Consell Municipal d'Immigració de Barcelona
- ECAS-Entitats Catalanes d'Acció Social
- Xarxa Jove BCN
- Xarxa d'Entitats Socials d'Assessorament Jurídic a Estrangeria (XESAJE)
- Taula de Participació Social del Centre Penitenciari de joves (TPS)
- Comitè per a l'Acollida de les Persones Refugiades
- Xarxa Cesca
- Xarxa Barcelona Antirumors
- IG NETWORK Xarxa europea per a la inclusió de joves vulnerables

AMB EL SUPORT DE:

PROJECTES EUROPEUS

L'entitat participa en projectes europeus que complementen els diversos àmbits d'actuació.

- CO4YOU-Cooperation for Youth Integration, té l'objectiu de promoure la ciutadania activa dels joves migrants a quatre països de la Unió Europea en el marc del programa Erasmus+.

- En el marc del programa Erasmus+, hem desenvolupat el projecte Safety Awareness in Digital Era, amb l'objectiu d'incrementar les competències digitals dels i les joves participants en referència a la seguretat i el benestar digital i potenciar el pensament crític cap a l'entorn.

- En el marc del programa europeu CERV (Programa Ciutadans, Igualtat, Drets i Valors), hem desenvolupat el projecte "Leave your mark! Quality information for participatory democracy", amb l'objectiu de promoure una utilització crítica i activa de les xarxes socials per tal de fomentar el debat i la participació democràtica i combatre el discurs d'odi.

PROJECTES AMBIENTALS

Degut al context d'emergència climàtica i eco-social del moment actual, FICAT també treballa en una línia ambiental des de la qual s'han realitzat dos projectes: "EMigra - Energia migrant pel clima" i "Llar Món".

EMIGRA: ENERGIA MIGRANT PEL CLIMA

L'objectiu del projecte ha estat analitzar les complexitats de la realitat que vivim, on la migració és una de les facetes d'aquesta crisi global, i contribuir al canvi per a la transformació eco-social que necessitem. Això ha estat possible a la creació d'espais de participació i d'intercanvi cultural amb el col·lectiu migrant que buscaven identificar factors climàtics entre les causes dels moviments migratoris.

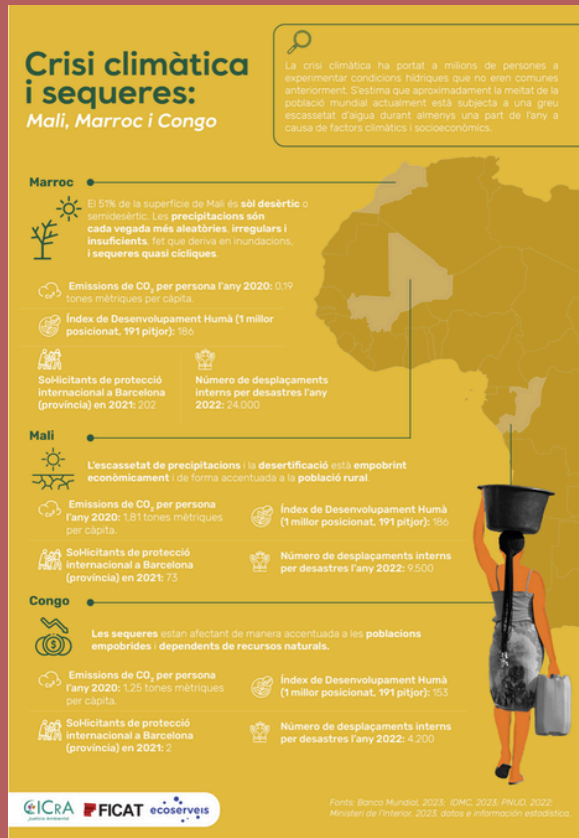
El projecte va culminar amb un debat i presentació dels resultats a La Fede, on vam conversar amb Bea Felipe, experta en migracions ambientals, Mamadou Kadame, refu-giat ambiental original del Senegal i Miguel Pajares, president de la Comissió Catalana d'Acció pel Refugi.

- Participants tallers: 23
11 dones i 12 homes
- Assistents debat: 23
16 dones i 7 homes
- Seguidores en directe a Instagram: 124

El Projecte Emigra s'ha realitzat amb col·laboració amb CICrA Justícia Ambiental, Ecoserveis i amb el suport de l'Espai La Tregua, gràcies a una de les subvencions pel Clima de l'Ajuntament de Barcelona.

Com a resultats, hem publicat un guia sobre gestió energètica a la llar amb indicacions per a professionals, entitats i administració pública que treballen amb el col·lectiu migrant; un estudi divulgatiu fruit de la investigació sobre els vincles entre els impactes de la crisi climàtica i l'explotació de recursos energètics i la mobilitat humana; i per últim, també hem creat tres infografies sobre migracions ambientals.

PROJECTE LLAR MÓN

Aquest projecte proporciona un itinerari específic de conscienciació ambiental, empoderament en la gestió dels subministraments, prevenció de la pobresa energètica i orientació laboral en l'àmbit de la sostenibilitat i l'energia verda, en línia amb els objectius del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022.

TRANSPARÈNCIA

INGRESSOS TOTALS	
Subvencions	188.959,06 €
Prestacions de serveis	389.534,93 €
Donacions	2869,32 €
Total	581.363,31 €

DESPESES TOTALS	
Sous i salaris	364.916,97 €
Arrendaments	43.729,49 €
Serveis professionals	34221,73
Altres despeses del programa	75.415,70 €
Total	518.283,89 €

RESULTAT DE L'EXERCICI: 63.079,42 €

*Tal com estipula l'article 333-2 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, i tal com n'estipulen els estatuts, la Fundació FICAT satisfà l'obligació de destinar més del 70% de l'excedent de pressupost a programes de l'entitat .

COL·LABORA

FES-TE VOLUNTARI O VOLUNTÀRIA!

Si vols formar part del nostre equip contacta'ns a info@ficat.org.

Pots donar-nos suport efectuant un donatiu a través d'una transferència bancària al següent compte:

CAIXABANK

- IBAN: ES66 2100 0660 1302 0047 0378
- BIZUM: 33339
- PAY PAL: <http://ficat.org/colabora>

COL·LABORADORES

Associació Exil

Banc de Recursos

Bayt al Taqafa

Casal de Barri del Pou de la Figuera

Casal dels Infants

Centre Cívic Convent de Sant Agustí

Centro Studi Pio La Torre

Comunidad de Nacionales de Sierra Leona

CONFAVC- Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya

Consell Municipal d'Immigració

Cooperativa CiCra-justicia ambiental

Coordinadora Obrim Fronteres

Cps Francesc Palau

Ecoservei

Espai d'inclusió del Casc Antic (EICA)

Espai Jove Palau Alòs

Espai La Tregua

Esportsalus

Federació Catalana del Voluntariat Social

Fons Menorqui

Fòrum de Síndics i Síndiques Locals

Fundació Cares

Fundació Carta de la Pau

Fundació Catalunya Voluntaria

Fundació Guné

Fundació Luz Solidaria

Fundació Mambré

COL·LABORADORES

Fundació Maria Reventós

Fundació Mercè Fontanilles

Fundació Nous Cims

Fundació Pa de Pobres

Fundació Putxet

Fundació Roure

Fundació Solidaritat UB

Fundació Universitat Autònoma de Barcelona

Informa Giovani Palermo

La Fede.org

La Nau

Lloc de la Dona

Maluenda Social

Mescladis

Mi Aportación

No One is Illegal

Novact

Open Cultural Center

Planetary Accion (dentistes sobre rodes)

Proactiva Open Arms

Progress

Sant Joan de Déu Serveis Socials

Universitat Autònoma de Barcelona

Universitat de Barcelona

Universitat de Girona

Universitat Oberta de Catalunya

Université Paul-Valéry Montpellier

C/ Viladomat 217, 08029 Barcelona.
C/ Comerç 42, 08003 Barcelona.

+34 93 0253700
+34 655827120

NIF G62212972
Núm. Registre de Fundacions de Catalunya: 1459

WWW.FICAT.ORG
info@ficat.org

